

HET VERBRANDE HUIS

Bodil de la Parra

Het verbrande huis

Een Surinaamse familiegeschiedenis

LEBOWSKI PUBLISHERS

AMSTERDAM 2020

© Bodil de la Parra, 2020
© Lebowski Publishers, Amsterdam 2020
Omslagontwerp: Bij Barbara, Amsterdam
Omslagbeelden: familiearchief De la Parra
Auteursfoto: Jan Willem Kaldenbach
Typografie: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 4920 8
ISBN 978 90 488 4921 5 (e-book)
NUR 320

www.lebowskipublishers.nl
www.overamstel.com

OVERAMSTEL

uitgevers

Lebowski Publishers is een imprint van Overamstel uitgevers bv
Meld je aan voor de nieuwsbrief om op de hoogte te blijven van de nieuwste
boeken van Lebowski Publishers via www.lebowskipublishers.nl/nieuwsbrief

Alle rechten voorbehouden

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

Voor Jim & Charley

Zwartenhovenbrugstraat 140

2014

Het is tien uur 's ochtends en in de binnenstad van Paramaribo vermengen de zoete geuren van tamarinde en rijpe papaja's zich met die van benzine, diesel en gasoline. De mensen rijden hier als gekken, ze verdringen elkaar alsof hun leven ervan afhangt. Alles beweegt zich toeterend kriskras door elkaar: opgevoerde brommertjes met minstens één iemand achterop, zwaarbeladen pick-ups met huisraad voor een heel gezin, stadsbussen in allerlei kleuren met handbeschilderde rastataferelen – veel Bob Marley –, sexy dames met verzorgde nagels in strakke bikini's met het motief van de Surinaamse vlag, SUV's met banden die even groot zijn als een fiets, en veel, heel veel auto's waarvan de onderdelen op de schroothoop bij elkaar geraapt lijken te zijn. De wegen zijn slecht onderhouden: talloze gaten en kuilen en de zebrapaden moeten nodig een likje verf. Fietspaden zijn er niet. Er fietst dan ook praktisch niemand. Behalve mijn vader en ik.

Hoewel hij vijfenzeventig is, fietst mijn vader als een kwajongen. Hij neemt snelle bochten en gaat regelmatig tegen het verkeer in. 'Hier nemen we een *boropasi!*' roept hij, terwijl hij al slingerend over de stoepand raast. Ik volg hem met gevaar voor eigen leven, maar prijs mezelf gelukkig: hier fietsen vader en dochter weer in Suriname, mijn andere thuisland. Ik kom er zo vaak ik kan, mijn vader woont inmiddels alweer achttien jaar in zijn geboortestad.

Even ben ik vergeten waarom we de fietstocht zijn begonnen. Maar bij de Zwartenhovenbrugstraat aangekomen, begin ik als vanzelf langzamer te trappen. De drukke winkelstraat met zebra-paden, stoplichten en kruisingen ken ik al sinds mijn jeugd. Bij Casa Popular, waar je de mooiste stofjes kunt kopen, zijn de twee verkoopsters een attractie: zussen van in de vijftig met lang haar die boven de winkel wonen met hun oude vader. Een van de twee trekt zich altijd meteen terug als je binnenkomt om even later met felrood gestifte lippen weer tevoorschijn te komen, alsof elke klant een potentiële huwelijkskandidaat is. Vervolgens pakt ze meetlat en schaar en buigt zich sensueel voorover om de stof op te meten. Bij Bonita Fashion paste ik jarenlang vruchteloos broekjes die niet geschikt waren voor mijn platte 'bil'. Na elk bezoek aan het pashokje moest ik opnieuw concluderen dat ik niet was bedeed met voluptueuze rondingen.

Mijn vader is afgestapt en loopt tussen de kleurig geklede voetgangers op de stoep, zijn fiets aan de hand. Ik haal hem snel in en als we bij de Prinsenstraat aankomen, begint mijn hart sneller te kloppen. In die dwarsstraat staat de mooie houten lutherse Rosakerk, waar mijn oude tantes Gus, Pop en Jet elke zondag heen liepen. Ze hoefden alleen de straat maar over. Bij EBRO ('uw echte hulp in de huishouding') staat mijn vader stil, zonder een woord te zeggen. Ik kijk in de etalage met felgekleurde bordjes en bakjes van plastic, en zet mijn fiets op slot. Onnodig, want we zullen niet naar binnen gaan. Ik stop de sleutel in mijn tas en dan pas durf ik naar de overkant te kijken. Ik staar de leegte in: op de plek waar ooit de drogisterij van mijn opa stond, is een groot gapend gat.

Ik steek de straat over. In het pand dat hier stond lag onze hele familiegeschiedenis besloten. Generaties apothekers hadden er hun vak uitgeoefend en het bovenhuis had onderdak geboden aan een groot deel van mijn familie, onder wie mijn opa Richard Leonard, de tantes Gus, Pop en Jet, en mijn vader. Als

‘die kinderen van Holland’ hebben mijn broertje en ik er ontelbare keren gelogeed en gespeeld met mijn neefjes en nichtjes.

Nu is er alleen een lege vlakte, voorzichtig begroeid met dor gras, zo groot als een voetbalveld, met ruimte genoeg voor spelers, coaches en trainers, en vier rijen publiek langs de lijn. Na honderdtwintig jaar is R.L. de la Parra’s agenturen in rook opgegaan.

Het huis was die nacht niet als enige getroffen. Ook het pand van Moussi Issa – een soort Libanese Bijenkorf – waar ik altijd binnenliep voor ouderwetse witte hemdjes: weg. Het winkelpand van de Chinees Tong Fa, waar ze naast Parbobier en sigaretten ook regencapes en rolkoffers verkochten: verdwenen. De souvenirzaak in de dwarsstraat om de hoek, bekend om z’n Surinaams houtsnijwerk: staat er niet meer. De kruidenier waar je elke vrijdagmiddag de lekkerste Chinese puntjes kon halen: alles is verwoest.

Ik kijk achterom, naar mijn vader. Hij is aan de overkant van de straat blijven staan. Vlak na de brand is hij ook niet gaan kijken. Ik heb niet gevraagd waarom, maar natuurlijk weet ik het antwoord zelf wel: hij kon de moed niet opbrengen. Hij wilde gewoon doorgaan met zijn leven, op tien minuten fietsen van ‘de plaats delict’, en doen alsof er helemaal niets was gebeurd. Nu, ruim een jaar later, is het ook voor hem de eerste keer. Alsof hij gewacht heeft op mijn komst. Hoe moet hij zich voelen? Hij heeft er gewoond en in gelukkiger tijden snoepjes toegestopt gekregen van zijn blinde grootvader. Hij heeft er kattenkwaad uitgehaald met zijn broertje, zijn huiswerk niet gemaakt en met een bal de ruit van de winkel deur ingetrapt.

Ik moet denken aan alle keren dat ik in het huis verbleef. Altijd was het een vrolijk samenzijn, een familiehereniging met tantes, neven en nichten en daar weer de kinderen van. Als mijn bezoek ten einde was, meestal zo’n vier weken later, verzamelde iedereen zich in het huis voor een laatste groet. We hadden zo

vaak afscheid genomen van elkaar, maar afscheid genomen van het huis, dat altijd liefkozend ‘de winkel’ werd genoemd, had ik niet. Nu was het in de nacht van 14 op 15 oktober 2012 tot de grond toe afgebrand.

Tegen beter weten in zoek ik sporen, maar na ruim een jaar zijn die natuurlijk allang uitgewist. Van mijn neven Noel en Kenneth weet ik dat bulldozers een paar dagen na de brand zijn begonnen met bergingswerk. De verkoolde resten van de meubels en eigenlijk van alles wat in het huis stond, zijn allang door grijpers weggegrist. ‘De eerste tijd bleef het zand verkoold maar toen is er toch weer gras gaan groeien,’ vertelden mijn neven. Weliswaar dor gras, maar toch. Het tastbare bewijs van mijn Surinaamse herinneringen is in de anderhalf jaar na de brand langzaam weggevaagd.

Dan zie ik iets liggen, vlak voor het gras. ‘Papaaa!’ roep ik. ‘Papaaa!’

Mijn vader kijkt op. ‘Wat is er?’

De drempel. De rood met zwart geglazuurde drempel van het huis, waar ik zo vaak overheen ben gelopen, is niet door het vuur verwoest. Alsof ik zo het huis kan binnenlopen. Ik sluit mijn ogen, haal diep adem en dan hoor ik de stem van tante Jenna.

Visioen

‘Bodil, kom horen!’ De televisie staat aan, hondje Troefie blaft en terwijl ik de afwas doe, moet ik van tante Jenna de cd van Lieve Hugo opzetten. Lieve Hugo, bijnaam van Julius Theodoor Uiterloo, is volgens mijn tante de beste artiest in het Suriname van de twintigste eeuw. Hij wordt niet voor niets ‘The King of Kaseko’ genoemd. ‘Kom *tori* met me praten!’ roept ze. Normaal gesproken is dit een uitnodiging om een babbeltje te komen maken, maar in het geval van tante Jenna betekent het dat ik naar haar monologen moet luisteren, terwijl ze tussendoor bevelen geeft: ‘Zet koffie voor me! Eén schep Nes, één schep suiker en een scheutje melk!’ Ze ligt rokend op bed in de grote slaapkamer naast de keuken. ‘Gusje? Gusje!’ schreeuwt ze. Geen antwoord. ‘Zet dat ding en maak Gus wakker.’ Ik wil de oploskoffie die ik net voor haar heb gemaakt neerzetten, maar het nachtkastje is overvol: een stapel boeken die ze nog moet lezen, een volle asbak, een zakdoek met een flesje alcolade, tegen de verstopte neus. ‘Zet die koffie maar daar!’ Ze wijst naar het stapeltje boeken met daarop een paar kranten. Ik zet haar koffie op een exemplaar van *De Ware Tijd*. Dan loop ik via de mahoniehouten trap naar de kamer van tante Gus. Ondertussen praat Jenna onvermoebaar door: ‘Zeg dat ze door moet eten, ze is dol op pastei! Pom en pastei zijn Joodse gerechten, en wij zijn afstammelingen van de Joden, dat wist je toch?’ En of ik dat weet. Het

is pas de honderdste keer dat ze erover begint. ‘Ze zijn in de zeventiende eeuw vanuit Portugal gevlucht voor de Inquisitie. Het waren rijke mensen. De naam De la Parra betekent “van de Wijngaard”. En ze bezaten er veel, wijngaarden. Vervolgens zijn ze uitgerekend hier terechtgekomen en moesten ze van voren af aan beginnen. Toen zijn die Hollanders zo stom geweest om New York te ruilen voor Suriname. Kun je je voorstellen? Anders woonden we nu op 42nd Street! Mijn God!’

Ik ben inmiddels in het zijkamertje waar tante Gus ligt, 94 jaar oud. Ze is in slaap gesukkeld, haar wang hangt in de pastei. Op de radio worden met zware, gedragen stem de overlijdensberichten gelezen: ‘Heden. Ten dage. Overleden: de heer Eu-gene Land-vreugd, in leven gehuwd met mevrouw Estelle Landvreugd-Vreede, mevrouw Rhani Kawlessar Soekhoel, de heer Sieteram Amrithpersad, weduwnaar van...’ Er lijkt geen einde aan te komen. Alsof heel Paramaribo de pijp uit is gegaan. Meestal kent tante Gus de helft van de mensen, Paramaribo is een dorp. Ik zet de radio zachter en tante Gus schrikt wakker. Jenna gilt: ‘Bodil, slaapt ze?’ Tante Gus schudt het hoofd en tuit haar lippen. Ze wil drinken. Voorzichtig breng ik de beker die naast haar op het nachtkastje staat, naar haar mond. Ze drinkt minislokjes gemberstroop. ‘Moet ze plassen? Breng haar naar het toilet!’

‘Is goed!’ roep ik naar boven en ik hoop dat Jenna nu even stil kan zijn.

Als tante Gus is uitgedronken pakt ze mijn hand. Ik buig mijn hoofd een beetje naar haar toe zodat ik zeker weet dat ik haar zal horen. ‘Toen ik juf was,’ zegt ze zacht, ‘verhief ik nooit mijn stem en toch hebben ze altijd naar mij geluisterd.’ Ze laat zich zakken op het kussen. Boven wordt de muziek harder gezet. De kasekoklanken schallen door het huis.

‘Boodil, kom dansen, Troefie is al begonnen!’

Troefie is een klein vuilnisbakkenras. De hele familie is dol op

haar, ook al plast ze voortdurend binnen in plaats van buiten op het erf. Ze wil maar niet begrijpen dat plassen in een huis in de tropen veel stankoverlast geeft. Buiten de tropen ook, trouwens. Maar honden worden hier niet uitgelaten, zoals in Holland. Ze lopen gewoon naar buiten om hun behoefte te doen. Behalve Troefie dus. Volgens Jenna is ze een heel speciale hond, zo speciaal dat ze op diverse plekken in het huis een krant heeft uitgespreid. Het maakt niet uit welke – *De Ware Tijd*, *The Times of Suriname* of reclamefolders van warenhuis Kirpalani. Tot grote ergernis van de rest van de familie doet Troefie geen moeite meer om elders te plassen.

‘Bodil! Kom kijken! Troefie danst!’ roept Jenna weer.

Tante Gus grinnikt. ‘Ga maar dansen, hoor. Je moet wel genieten. Voor je het weet is je vakantie voorbij en ben je weer in Holland. Toen ik daar was, had ik een Surinaamse wollen trui geleend van nicht Edith, maar de wol in Suriname is niet bestand tegen de Hollandse kou. Weken heb ik op bed gelegen. En zelfs daar had ik het koud!’ Ze lacht, voor haar doen heel hard, haar schouders schudden heen en weer. ‘Aai, Bodil,’ verzucht ze, ineens ernstig, ‘ik ben al bijna *gang gang*. Als onze lieve Heer mij tot zich neemt, geef ik het stokje over aan de nieuwe generatie.’

En die nieuwe generatie, dat ben ik.

DEEL EEN

Mi gado

1970

We gaan voor het eerst met het gezin naar Suriname als ik zes jaar oud ben. Natuurlijk moeten we erheen, het is het geboorteland van mijn vader en zijn hele familie woont er nog. We zullen logeren in het huis aan de Zwartenhovenbrugstraat waar mijn opa woont met zijn drie zussen, door mijn vader liefdevol 'de tantes' genoemd. De tantes Gus en Pop hebben het huis nooit verlaten en tante Jet is er opnieuw komen wonen nadat ze eerst was getrouwd en kinderen had gekregen. Er is iets met een moeilijke scheiding, maar daar mogen we absoluut niet over praten.

Tot dan toe is mijn wereld beperkt tot onze flat in Amsterdam Osdorp. Al mijn vriendinnetjes van school wonen in de buurt en we spelen elke dag buiten. Als een van de weinigen in de flat hebben we een televisie. Ik mag vaak tot laat opblijven en zo heb ik bij een of ander satirisch programma gezien hoe je een koe moet melken. Toevallig vraagt de juf de week daarop of iemand weet hoe dat moet, een koe melken, dus ik steek enthousiast mijn vinger op. Heel simpel: je moet de koe aan de staart trekken. Het is even stil, maar daarna barst de klas, inclusief de juf, in lachen uit. Het is duidelijk dat ik niet zoveel weet van Holland.

Ik ga geregeld met mijn buurmeisje mee naar hun huisje in Loosdrecht, waar ik in bomen klim, kikkervisjes vang en roei-kampioen word, maar dat is dan ook wat ik zo ongeveer van de

rest van Holland heb gezien. En nu gaan we dus op reis naar een land dat op twaalf uur vliegen aan de andere kant van de oceaan ligt. Mijn ouders hebben speciaal vrij gevraagd van school, omdat we minstens twee maanden weg zullen blijven. Eerst mocht het niet, maar toen mijn ouders aan de juf vertelden dat het begrip 'familie' in Suriname nu eenmaal hoger wordt aangeslagen dan in Nederland, gaven ze toestemming.

Wat we ons bij Suriname moeten voorstellen, weten we niet precies. Misschien weet ik op dat moment niet eens dat het bij Holland hoort. Op school hebben ze er niets over verteld en er zitten geen andere Surinaamse kinderen op school. Wat we wel weten is dat het er heel heet is en dat het vlak bij de evenaar ligt. En dat we een lange vliegreis moeten maken. Daarom zijn mijn broertje en ik weken daarvoor al bezig onze koffers te pakken. Mijn ouders hebben voor ons dezelfde rode Samsonitekoffers gekocht waarin ze onze initialen hebben laten graveren.

Ik wil zoveel mogelijk *Suskes en Wiskes* mee, maar mijn broertje kan nog niet zo goed lezen, of beter gezegd helemaal niet, dus hij kiest voor Lego, maar dat neemt te veel plaats in. Mijn moeder stelt daarom voor om tekenspullen mee te nemen, potloden en stiften in alle kleuren. Die kunnen we te zijner tijd achterlaten bij de neefjes en nichtjes, want daar zijn er veel van. Iemand is al snel familie, ook al is het een achter-achternicht, zegt mijn vader.

We staan erop genoeg dropjes mee te nemen voor de hele periode, want die hebben ze daar niet, en wij zijn eraan verslaafd. We kiezen voor Topdrop omdat elk dropje zorgvuldig is ingepakt zodat ze in dat tropische klimaat niet aan elkaar zullen kleven. Omdat de reis minstens twaalf uur zal duren, mogen we elk drie rolletjes mee. Vlak voor vertrek geeft onze oma van moeders kant nog eens vijf rollen mee. Die verstoppen we on-

der in de koffer zodat we ze halverwege de vakantie, als we ze al vergeten zijn, opeens nog zullen vinden.

In het vliegtuig raken mijn oren bij het opstijgen meteen verstopt, maar gelukkig hebben we de Topdrop. Bij mijn broertje aan de andere kant van het gangpad is er al bijna een rol doorheen. Tegen de tijd dat we moeten dalen en opstijgen om in Lissabon bij te tanken, heeft hij zijn tweede rol opgegeten. Ik zeg tegen hem dat we zuinig moeten doen, omdat we nog een paar tussenlandingen zullen maken. Tijdens de lange uren dat we over de oceaan vliegen val ik in een droomloze slaap. Ik word wakker van het toestel dat wild heen en weer slingert. Het lampje 'fasten your seatbelts' springt aan en de steward en stewardessen rennen naar hun stoelen. Door de speakers klinkt: 'Here's your captain speaking from the cockpit...' Ik raak in paniek en begin te huilen, omdat ik zeker weet dat we zullen neerstorten. Mijn moeder verzekert mij dat het slechts turbulentie is, maar ik kalmeer pas nadat ik de tweede rol Topdrop heb opgegeten.

Gelukkig is er nog een rol over voor de tussenlandingen op Curaçao en Venezuela. Als we boven Suriname vliegen en 'prepare for landing' vanuit de cockpit klinkt, ben ik inmiddels zo misselijk dat ik geen drop meer kan zien. Zodra de wielen het vliegveld van Zanderij raken begint iedereen te klappen en te joelen. Sommige passagiers hebben tranen in hun ogen. Mijn vader ook. 'Nu is het moment aangebroken dat ik mijn vrouw en kinderen kan laten kennismaken met mijn geboorteland,' zegt hij, terwijl hij mijn hand beetpakt en zijn vingers zich met de mijne verstrengelen. Handje bloemkool. Hoe zouden ze dat in Suriname noemen?

De warme lucht slaat ons in het gezicht, alsof de centrale verwarming aanstaat. Het is bloedheet als we over het vliegveld lopen. Mijn schoenen knellen. 'Waar zijn mijn slippers?' vraag ik aan mijn moeder, maar ik zie dat ook bij haar de druppels over haar voorhoofd lopen, ze heeft geen aandacht voor me.

Zelfs mijn vader heeft natte plekken onder zijn oksels. Binnen staan we eindeloos in de rij, de lucht in de hal wordt steeds muff. Tijdens de landing heb ik de drie rollen Topdrop over het gangpad heen gekotst, dus mijn kleren stinken. Nadat we uren voor de paspoortcontrole hebben gestaan, pikken we onze koffers op en kunnen we door de douane.

Tante Gus, tante Pop en tante Jet staan helemaal achteraan in een driedubbele rij van mensen. Zodra ze ons zien, wurmen ze zich naar voren en vallen ons in de armen: 'Mi gado, geef me een *brasa!*' Ze pakken ons vast en kussen ons waar ze maar kunnen. Ze ratelen door elkaar heen in hetzelfde accent als mijn vader: 'Mi gado, la' me naar jullie kijken, mijn gunst, die kinderen van Holland zijn zo veel langer dan die van hier!' Ze dragen bloemetjesjurken en hebben grote jarenzeventigbrillen op. Tante Gus is een beetje formeel; ze geeft Franse les en ziet eruit alsof ze een minuut geleden nog voor de klas heeft gestaan: haar knoopjes zitten tot bovenaan dicht en ze heeft een strakke scheiding in het midden van het haar. Tante Pop glimlacht van oor tot oor, heeft jampotglazen in haar bril en is zo klein als een kindje. Ik sta bijna op ooghoogte met haar. 'Hier vlakbij hebben we de Colakreek. Het water heeft de kleur van cola,' zegt ze met een heel zacht stemmetje. Ik weet niet waarom ze dit zegt maar ik vind haar meteen ontzettend lief. Tante Jet loenst. Ik weet niet naar welk oog ik moet kijken. Tante Pop heeft zwarte haren, tante Gus is al een beetje grijs en tante Jet heeft haar haar denk ik geverfd, want het is blond. Ze draagt als enige lippenstift. Hun huid is gelig, alsof ze nooit in de zon zitten. Als ze klaar zijn met kussen en vastpakken, zie ik dat mijn broertje zo onopvallend mogelijk het nat van zijn gezicht afveegt.

Op weg naar de auto komen er allerlei mannetjes op ons af die onze koffers willen dragen. Mijn vader geeft er één wat geld en de man draagt onze mooie rode Samsonitekoffers naar een taxi. Voor we er erg in hebben rijdt de taxi weg en worden mijn

broertje en ik in de auto van de tantes geduwd. Wij moeten op de achterbank en zij duiken voorin. Tante Gus gaat achter het stuur zitten, schopt haar schoenen uit, drukt het gaspedaal in met haar blote voeten en de auto scheurt weg. Mijn broertje en ik slingeren van de ene kant van de auto naar de andere. Ik wist niet dat tantes zo hard konden rijden. Intussen torpederen ze ons met vragen: ‘Hoe gaat het op school? Zijn jullie al in Mardurodam geweest?’ Ik wil wel antwoorden, maar de lucht die door het open raampje naar binnen stroomt is lekker koel en als een kussen voor mijn hoofd, dus ik val in slaap.

Als mijn broertje en ik slaperig uit de auto stappen is het inmiddels donker. Tante Pop opent een poort en we duiken achter haar aan naar binnen. Terwijl we een grote houten trap op lopen kunnen mijn benen het bijna niet volhouden. Onze ouders blijken al boven te zijn. Ze zitten aan een grote tafel in de woonkamer. Alles is van hout. Niet alleen de vloeren maar ook de muren en de meubels. De ramen en deuren staan open, want het is nog steeds erg warm. Er is een groot houten balkon met uitzicht op de straat. We worden voorgesteld aan tante Jenna, de dochter van tante Jet. Noel, Jenna’s zoon, die van onze leeftijd is, zit op de stoel naast haar en kijkt ons uitdagend aan. ‘Kunnen jullie goed schaatsen?’ vraagt hij. Hij slist. Wij vertellen dat we nog nooit geschaatst hebben, maar dat gelooft hij niet. Naast Noel zit Kenneth, wiens moeder ook een of andere tante is. ‘Iedereen is hier tante,’ zegt mijn broertje, waarop het gezelschap in lachen uitbarst. Mijn broertje en ik zullen boven slapen, in een van de zijkamertjes en mijn ouders in de grote slaapkamer daarnaast. De tantes slapen beneden. Jenna, Noel en Kenneth ook. Of ze hier ook allemaal wonen is me nog niet helemaal duidelijk.

Er ontbreekt nog iemand: opa. ‘Die moet vaak des avonds doorwerken,’ zegt tante Gus. Tante Pop geeft ons een knipoog: ‘Maar hij zal jullie een dezer dagen komen groeten.’

‘Ze praten nogal gewichtig hier,’ fluistert mijn broertje.

Noel en Kenneth willen dat we met ze meekomen om verstopperje te spelen. Maar we zijn kapot en blijven liever zitten. Terwijl iedereen aan tafel doorpraat, valt mijn broertje hangend op de schouders van mijn moeder in slaap. Ook de tantes kunnen hun ogen niet openhouden; om de beurt dutten ze met open mond in om daarna weer wakker schrikken. Tijd om te gaan slapen.

Onze bedden hebben allebei een klamboe. Ik geloof dat ik al ben gestoken, maar dat controleer ik morgen wel. Ik doe mijn kleren uit en duik erin. Tanden poetsen hoeft niet, ook al heb ik veel drop gegeten en gekotst. Ik weet niet waarom maar het voelt goed om hier te zijn. Bijna als thuis.